

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

PHẠM THANH HẢI

**HOÀN THIỆN QUẢN LÝ THU THUẾ ĐỐI VỚI
DOANH NGHIỆP NGOÀI QUỐC DOANH TẠI
HUYỆN LẬP THẠCH, TỈNH VĨNH PHÚC**

Chuyên ngành: Quản lý kinh tế
Mã số: 60 34 04 10

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ

Người hướng dẫn khoa học: PGS. TS. Đỗ Quang Quý

THÁI NGUYÊN - 2013

LỜI CAM ĐOAN

Tôi cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi. Các số liệu, kết quả nghiên cứu nêu trong luận văn là trung thực và chưa từng được ai công bố trong bất kỳ công trình nào khác.

Tác giả luận văn

Phạm Thanh Hải

LỜI CẢM ƠN

Trên thực tế, không có sự thành công nào mà không gắn liền với những sự hỗ trợ, giúp đỡ dù ít hay nhiều, dù trực tiếp hay gián tiếp của người khác. Trong suốt thời gian từ khi bắt đầu học tập, nghiên cứu chương trình Cao học chuyên ngành Quản lý kinh tế của trường Đại học Kinh tế và Quản trị kinh doanh Thái Nguyên đến nay, tôi đã nhận được rất nhiều sự quan tâm, giúp đỡ của quý Thầy, Cô, gia đình, bè bạn và đồng nghiệp.

Với lòng biết ơn sâu sắc nhất, tôi xin gửi đến quý Thầy, Cô trong và ngoài Trường Đại học Kinh tế và Quản trị kinh doanh Thái Nguyên đã cùng với tri thức và tâm huyết của mình để truyền đạt vốn kiến thức quý báu, phương pháp nghiên cứu khoa học cho tôi trong suốt thời gian học tập, nghiên cứu tại trường và tại Chi cục Thuế Lập Thạch, tỉnh Vĩnh Phúc.

Tôi xin chân thành cảm ơn PGS. TS. Đỗ Quang Quý đã giành nhiều thời gian, công sức để hướng dẫn tôi nghiên cứu và hoàn thành đề tài Luận văn: ***“Hoàn thiện quản lý thu thuế đối với doanh nghiệp ngoài quốc doanh tại huyện Lập Thạch, tỉnh Vĩnh Phúc”***.

Tôi gửi lời biết ơn sâu sắc tới gia đình, bè bạn và đồng nghiệp luôn tạo những điều kiện tốt nhất cho tôi trong quá trình học tập cũng như nghiên cứu hoàn thành luận văn.

Do thời gian có hạn và kinh nghiệm nghiên cứu khoa học chưa nhiều nên luận văn không tránh khỏi những khiếm khuyết. Tôi rất mong nhận được những ý kiến đóng góp quý báu của quý Thầy, Cô, các nhà khoa học và bạn bè, đồng nghiệp để luận văn hoàn thiện và mang ý nghĩa thực tiễn hơn.

Thái Nguyên, tháng 5 năm 2013

Học viên

Phạm Thanh Hải

MỤC LỤC

Lời cam đoan.....	I
Lời cảm ơn	ii
Mục lục.....	iii
Danh mục các chữ viết tắt	vi
Danh mục các bảng	vii
Danh mục các sơ đồ, biểu đồ	viii
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của việc nghiên cứu đề tài.....	1
2. Mục tiêu nghiên cứu của đề tài	2
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu của đề tài	2
4. Đóng góp mới của Luận văn.....	3
5. Bố cục của Luận văn	3
Chương 1. CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ QUẢN LÝ THU THUẾ ĐỐI VỚI DOANH NGHIỆP NGOÀI QUỐC DOANH	4
1.1. Cơ sở lý luận về quản lý thu thuế đối với doanh nghiệp ngoài quốc doanh	4
1.1.1. Một số vấn đề cơ bản về doanh nghiệp ngoài quốc doanh	4
1.1.2. Lý luận chung về Thuế.....	7
1.1.3. Lý luận về quản lý thu thuế đối với doanh nghiệp ngoài quốc doanh	20
1.2. Kinh nghiệm quản lý thu thuế đối với doanh nghiệp ở một số nước trên thế giới và ở Việt Nam.....	31
1.2.1. Kinh nghiệm quản lý thu thuế đối với doanh nghiệp ngoài quốc doanh ở một số nước trên thế giới	31
1.2.2. Kinh nghiệm quản lý thu thuế đối với doanh nghiệp ngoài quốc doanh ở Việt Nam.....	33
1.2.3. Một số bài học kinh nghiệm rút ra cho công tác quản lý thu thuế đối với doanh nghiệp ngoài quốc doanh ở huyện Lập Thạch	37
Chương 2. PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU ĐỀ TÀI	40
2.1. Các câu hỏi nghiên cứu	40
2.2. Phương pháp nghiên cứu đề tài.....	40
2.2.1. Phương pháp thu thập thông tin	40

2.2.2. Phương pháp xử lý và tổng hợp thông tin.....	44
2.2.3. Phương pháp phân tích thông tin	44
2.2.4. Phương pháp dự báo.....	44
2.2.5. Phương pháp chuyên gia	45
2.3. Hệ thống chỉ tiêu nghiên cứu	45
2.3.1. Chỉ tiêu phản ánh tốc độ phát triển của doanh nghiệp.....	45
2.3.2. Chỉ tiêu phản ánh quy mô doanh nghiệp.....	45
2.3.3. Chỉ tiêu phản ánh kết quả kinh doanh và chấp hành Luật thuế của doanh nghiệp.....	45
2.3.4. Chỉ tiêu phản ánh kết quả quản lý thu thuế của Chi cục Thuế.....	46
Chương 3. THỰC TRẠNG CÔNG TÁC QUẢN LÝ THU THUẾ ĐỐI VỚI DOANH NGHIỆP NGOÀI QUỐC DOANH TẠI HUYỆN LẬP THẠCH	47
3.1. Tình hình cơ bản của huyện Lập Thạch.....	47
3.1.1. Đặc điểm điều kiện tự nhiên	47
3.1.2. Điều kiện kinh tế - xã hội huyện Lập Thạch	48
3.1.3. Đánh giá chung về huyện Lập Thạch.....	51
3.2. Tình hình cơ bản của Chi cục Thuế huyện Lập Thạch	52
3.2.1. Vị trí, chức năng.....	52
3.2.2. Nhiệm vụ quyền hạn	52
3.2.3. Tình hình tổ chức hoạt động của Chi cục Thuế huyện Lập Thạch	52
3.3. Thực trạng quản lý thu thuế đối với doanh nghiệp ngoài Quốc doanh giai đoạn 2010 - 2012 tại Chi cục Thuế huyện Lập Thạch.....	55
3.3.1. Kết quả thu ngân sách giai đoạn 2010 - 2012	55
3.3.2. Kết quả thực hiện công tác quản lý thu thuế đối với doanh nghiệp ngoài quốc doanh tại huyện Lập Thạch.....	56
3.3.3. Đánh giá thực trạng công tác quản lý thu thuế qua kết quả điều tra.....	69
3.4. Đánh giá chung tình hình quản lý thu thuế đối với doanh nghiệp ngoài quốc doanh tại huyện Lập Thạch.....	78
3.4.1. Những mặt đạt được.....	78
3.4.2. Những mặt còn hạn chế.....	79

Chương 4. GIẢI PHÁP HOÀN THIỆN QUẢN LÝ THU THUẾ ĐỐI VỚI DOANH NGHIỆP NGOÀI QUỐC DOANH TẠI HUYỆN LẬP THẠCH.....	80
4.1. Quan điểm, định hướng, mục tiêu quản lý thu thuế đối với doanh nghiệp tại huyện Lập Thạch	80
4.1.1. Quan điểm	80
4.1.2. Định hướng chung.....	80
4.1.3. Mục tiêu cụ thể.....	80
4.2. Giải pháp quản lý thu thuế đối với doanh nghiệp ngoài quốc doanh tại huyện Lập Thạch	81
4.2.1. Giải pháp về công tác chỉ đạo điều hành	81
4.2.2. Giải pháp về thu ngân sách nhà nước	82
4.2.3. Giải pháp hỗ trợ doanh nghiệp.....	83
4.2.4. Giải pháp quản lý trong ngành.....	83
4.2.5. Một số giải pháp khác	84
4.3. Kiến nghị để thực hiện các giải pháp đề ra	93
4.3.1. Đối với Nhà nước.....	94
4.3.2. Đối với Bộ Tài chính - Tổng cục Thuế.....	94
KẾT LUẬN	97
DANH MỤC CÔNG TRÌNH CÔNG BỐ CỦA TÁC GIẢ.....	101
TÀI LIỆU THAM KHẢO	100
PHỤ LỤC.....	102

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

DN	:	Doanh nghiệp
DNNQD	:	Doanh nghiệp ngoài quốc doanh
HHDV	:	Hàng hóa dịch vụ
GTGT	:	Giá trị gia tăng
GDP	:	Tổng sản phẩm quốc nội
KHĐT	:	Kế hoạch đầu tư
KT-XH	:	Kinh tế - Xã hội
KK-KT-TH	:	Kê khai - Kế toán - Tin học
MST	:	Mã số thuế
MSDN	:	Mã số doanh nghiệp
NSNN	:	Ngân sách Nhà nước
NNT	:	Người nộp thuế
NXB	:	Nhà xuất bản
QLT	:	Quản lý thuế
QLN	:	Quản lý nợ
QHS	:	Quản lý hồ sơ
TNCN	:	Thu nhập cá nhân
TNDN	:	Thu nhập doanh nghiệp
TTĐB	:	Tiêu thụ đặc biệt
TN	:	Tài nguyên
TINCC	:	Cấp mã số

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 1.1. Tỷ lệ thuế và phí trong tổng thu Ngân sách Nhà nước và Thu nhập quốc dân giai đoạn 1991 - 2011	13
Bảng 1.2. Tình hình thực hiện kế hoạch thu thuế ngoài quốc doanh huyện Sông Lô giai đoạn 2010 - 2012	34
Bảng 1.3. Tình hình thực hiện kế hoạch thu thuế ngoài quốc doanh huyện Tam Dương giai đoạn 2010 - 2012	36
Bảng 2.1. Số lượng mẫu điều tra phân theo loại hình doanh nghiệp.....	41
Bảng 3.1. Dân số và mật độ dân số huyện Lập Thạch năm 2012.....	49
Bảng 3.2. Tốc độ tăng trưởng kinh tế huyện Lập Thạch năm 2011 và 2012	51
Bảng 3.3. Tình hình cơ cấu công chức theo Đội chức năng của Chi cục Thuế Lập Thạch năm 2012.....	54
Bảng 3.4. Kết quả thu ngân sách của Chi cục Thuế Lập Thạchgiai đoạn2010 - 2012	55
Bảng 3.5. Tình hình quản lý doanh nghiệp ngoài quốc doanh giai đoạn 2010 - 2012.....	56
Bảng 3.6. Tình hình vốn đăng ký và sử dụng lao động của doanh nghiệp giai đoạn 2010 - 2012.....	57
Bảng 3.7. Tình hình doanh thu, lợi nhuận và thuế phát sinh của doanh nghiệp ngoài quốc doanh giai đoạn 2010 - 2012	58
Bảng 3.8. Tình hình nộp hồ sơ khai thuế và quyết toán thuế của doanh nghiệp ngoài quốc doanh giai đoạn 2010 - 2012	59
Bảng 3.9. Kết quả thu nộp thuế của doanh nghiệp theo các sắc thuế giai đoạn 2010 - 2012.....	60
Bảng 3.10. Tình hình nợ thuế của doanh nghiệp NQD huyện Lập Thạch giai đoạn 2010 - 2012.....	62
Bảng 3.11. Tình hình thực hiện kế hoạch kiểm tra doanh nghiệp ngoài quốc doanh giai đoạn 2010 - 2012.....	63
Bảng 3.12. Kết quả kiểm tra thuế đối với doanh nghiệp ngoài quốc doanh giai đoạn 2010 - 2012.....	63
Bảng 3.13. Tổng hợp các ý kiến của doanh nghiệp qua phỏng vấn trực tiếp	70
Bảng 3.14. Tổng hợp ý kiến của doanh nghiệp qua phiếu điều tra về 4 vấn đề doanh nghiệp quan tâm nhất hiện nay	72
Bảng 3.15. Tổng hợp ý kiến phỏng vấn kế toán doanh nghiệp	74
Bảng 3.16. Tổng hợp ý kiến từ phiếu điều tra kế toán doanh nghiệp.....	75

DANH MỤC CÁC HÌNH

Hình 2.1.	Cơ cấu doanh nghiệp ngoài quốc doanh	41
Hình 3.1.	Mô hình tổ chức Chi cục Thuế huyện Lập Thạch	54
Hình 3.2.	Tình hình nộp thuế của doanh nghiệp ngoài quốc doanh giai đoạn 2010 - 2012	61

MỞ ĐẦU

1. Tính cấp thiết của việc nghiên cứu đề tài

Lịch sử phát triển của xã hội loài người đã chứng minh rằng, thuế ra đời là một tất yếu khách quan, gắn liền với sự ra đời, tồn tại và phát triển của nhà nước. Để duy trì sự tồn tại của mình, nhà nước cần có những nguồn tài chính để chi tiêu, trước hết là chi cho việc duy trì và củng cố bộ máy cai trị từ trung ương đến địa phương, thuộc phạm vi lãnh thổ mà nhà nước đó đang cai quản; chi cho các công việc ban đầu thuộc chức năng của nhà nước như: quốc phòng, an ninh, chi cho xây dựng và phát triển các cơ sở hạ tầng; chi cho các vấn đề về phúc lợi công cộng, về sự nghiệp, về xã hội trước mắt và lâu dài. Thuế phản ánh bản chất của chế độ xã hội, trong quản lý thuế Nhà nước cần phải luôn phải đổi mới hoàn thiện chính sách, pháp luật thuế để một mặt đảm bảo nguồn thu, mặt khác động viên sự đóng góp của toàn dân trong việc tạo ra nguồn lực tài chính đủ mạnh để phát triển kinh tế, xây dựng đất nước.

Ở nước ta, số thu từ thuế, phí lệ phí hàng năm chiếm khoảng 90% tổng thu ngân sách nhà nước. Nếu so sánh với GDP thì tỉ trọng thuế huy động bằng 26,3% GDP (trừ dầu thô còn khoảng 21,6% GDP) trong giai đoạn 2007 - 2011. Qua nhiều năm cải cách và từng bước hiện đại hoá ngành thuế, đã hình thành được một hệ thống chính sách thuế bao quát được hầu hết nguồn thu của đất nước và luôn được sửa đổi bổ sung kịp thời với tình hình phát triển kinh tế - xã hội của đất nước. Thuế là công cụ quan trọng để Nhà nước điều tiết vĩ mô nền kinh tế, khuyến khích xuất khẩu, khuyến khích đầu tư, phát triển sản xuất kinh doanh và hội nhập kinh tế quốc tế.

Mặc dù đã có sự cải cách, sửa đổi, bổ sung thường xuyên nhưng chính sách thuế của nước ta vẫn còn nhiều hạn chế như: chưa đồng bộ, nhất quán, chưa cụ thể rõ ràng, một số chính sách thuế còn có nhiều mức thuế suất khác nhau, nhiều mức miễn giảm,.... ý thức chấp hành pháp luật thuế chưa cao, bộ máy quản lý thu thuế còn nhiều hạn chế cả về cơ cấu, quy mô và chất lượng, công tác quản lý thuế gặp nhiều khó khăn, đặc biệt là quản lý thuế đối với các doanh nghiệp thuộc lĩnh vực ngoài quốc doanh. Do vậy, để khắc phục những hạn chế, tồn tại và đưa ra các giải pháp